

Comparison of Continuing Nursing Education in Iran and the World

Sharif F¹, Dokoohaki R^{2*}, Raieskarimian F³

¹ Community Based Psychiatric Care Research Center, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Nursing and Midwifery of Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

² Candidate of PhD, Student Research Committee of Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

³ Ms in Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

Abstract

Continuing education refers to activities used to maintain, develop, or improve healthcare workers' knowledge, skills, professional performance, and relationships for providing services to patients, society, or their profession. This study aimed to evaluate the current status of continuing nursing education in Iran and the world. The relevant articles were extracted from Blackwell, Science Direct, CINAHL PubMed, Proquest, Google Scholar, and Google databases using the following keywords: "continuing education", "continuing professional development", and "lifelong learning". This paper was focused on history of continuing education as well as goals of continuing nursing education programs in Iran and some other countries. The results revealed that holding continuing nursing education courses improved nurses' orientation about professional issues and new professional contents.

Keywords: Continuing education, Continuing nursing education, Professional education

Sadra Med Sci J 2016; 4(4): 277-284.

Received: Aug. 6th, 2016

Accepted: Sep. 30th, 2016

---

*Corresponding Author: Dokoohaki R. Candidate of PhD, Student Research Committee of Shiraz University of Medical Sciences, dokoohakir@sums.ac.ir

مجله علوم پزشکی صدرا

دوره ۴، شماره ۴، پاییز ۱۳۹۵، صفحات ۲۷۷ تا ۲۸۴

تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۷/۰۹ تاریخ دریافت: ۹۵/۰۵/۱۶

مقاله کوتاه

(Short Communication)

مقایسه وضعیت آموزش مداوم پرستاری در ایران و جهان

فرخنده شریف^۱، رویا دوکوهکی^{۲*}، فرحناز رئیس کریمیان^۳^۱استاد، مرکز تحقیقات مراقبت‌های روان جامعه نگر، دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران^۲دکتری تخصصی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران^۳مربی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

چکیده

آموزش مداوم به آن دسته از فعالیت‌هایی که جهت حفظ، توسعه یا ارتقاء دانش، مهارت، عملکرد حرفه‌ای و ارتباطاتی که اعضای تیم سلامت در ارائه خدمت به بیماران، جامعه یا حرفه خود بکار می‌گیرند، اطلاق می‌شود. هدف این مطالعه بررسی وضعیت موجود آموزش مداوم پرستاری در ایران و جهان بود. ابتدا مقالات مرتبط از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی Blackwell, Science Direct, CINAHL PubMed, Proquest, Google Scholar, Google, استفاده از کلید واژه‌های آموزش مداوم، توسعه مداوم حرفه‌ای و آموزش مادام‌العمر جستجو شد. در این مقاله به مباحثی همچون تاریخچه آموزش مداوم، اهداف و امتیازات اختصاص یافته در برنامه آموزش مداوم پرستاری در ایران و برخی از کشورهای دنیا پرداخته شده است. در کل، برگزاری دوره‌های آموزش مداوم پرستاری منجر به ارتقا آشناسازی پرستاران با اصول حرفه‌ای و جدیدترین مباحث تخصصی آنان می‌شود.

واژگان کلیدی: آموزش مداوم، آموزش مداوم پرستاری، آموزش حرفه‌ای

* نویسنده مسئول: رویا دوکوهکی، دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران، dokoohakir@sums.ac.ir

مقدمه

و توجه بیشتر به اصولی همچون مراقبت بیمار محور و مقوله ایمنی بیمار رخ داده است (۱۱). اعضای تیم سلامت بایستی به منظور ارائه مراقبت براساس آخرین شواهد موجود و توسعه توانایی و صلاحیت‌های بالینی خود در برنامه‌های آموزش مداوم حرفه‌ای شرکت نمایند (۱۲). امروزه دیگر تمرکز فعالیت‌های آموزش مداوم پزشکی و توسعه حرفه‌ای مداوم به صورت کشوری و منطقه‌ای معنا نخواهد داشت (۱۳). در گزارش اخیر انستیتوی پزشکی تحت عنوان «طراحی مجدد نظام‌های آموزش مداوم در حرف سلامت» به مشکلات عدیده‌ای در ارائه آموزش مداوم در سرتاسر دنیا اشاره شده است. این مشکلات مواردی همچون اندک بودن ارتباط این گونه برنامه‌ها با نیازهای روزافزون سیستم‌های مراقبت سلامتی و عدم انطباق با بهترین شواهد علمی موجود می‌باشند (۱۴). همچنین تلفیق صلاحیت‌های کلیدی مبتنی بر یادگیری و بهبود عملکرد در طراحی برنامه‌های آموزش مداوم پزشکی و توسعه حرفه‌ای مداوم ضروری بوده و روش‌های جدید ارائه آموزش مداوم پزشکی باید مبتنی بر این فلسفه باشد (۱۵).

مواد و روش

مطالعه حاضر به بررسی مقالات مرتبط و از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی قبل دسترسی شامل Blackwell, Science Direct, CINAHL, PubMed, Proquest, Google Scholar, Google, از کلید واژه‌های آموزش مداوم، توسعه حرفه‌ای مداوم و آموزش مادام‌العمر به بررسی و جستجو پرداخت.

یافته‌ها

بدون در نظر داشتن آموزش مداوم و توسعه حرفه‌ای مداوم دستیابی به اهدافی همچون آموزش مادام‌العمر و تعالی در آموزش پزشکی مسیر نخواهد بود (۱۶). در گذشته تعاریف متعددی برای واژه «آموزش مادام‌العمر» در متون آموزشی ذکر شده است از جمله «کلیه فعالیت‌های یادگیری در

در دنیای پیچیده امروز یادگیری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱۰ و ۱۱). آموزش، بنیان همه یادگیری‌ها است و از مهم‌ترین وظایف مدیران در سازمان‌هاست (۳ و ۴). در واقع بهسازی نیروی انسانی یک امر مهم جهت ارتقای سطح صلاحیت، افزایش آگاهی و ایجاد مهارت برای ارائه خدمات بالینی بیشتر مورد اجرا گذاشته می‌شود (۵). آموزش مداوم (Continuing Education (CE)) از روش‌های بهسازی نیروی انسانی و مهم‌ترین نوع آموزش تجربی است؛ زیرا در این آموزش، کارکنان ارتقاء یافته و موقعیت اجرای برنامه‌ها فراهم می‌شود (۶). آموزش مداوم به عنوان یک اصل و ضرورت، نیازمند یافتن مؤثرترین روش‌های اجرا است که بتواند مهارت بالینی پرستاران را افزایش دهد و باعث بهبود شرایط خدمت‌رسانی به بیماران گردد (۷). در این راستا آموزش مداوم پزشکی (Continuing Medical Education (CME)) از سال ۱۹۷۴ در جهان به رسمیت شناخته شد و به عنوان یکی از اهداف مراکز توسعه و آموزش پزشکی مطرح شد (۸). در ایران از سال ۱۳۶۹ قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی با هدف ارتقاء دانش و مهارت‌های شغلی و بهبود در ارائه خدمات بهداشتی درمانی در کشور مورد تصویب مجلس شورای اسلامی قرار گرفت (۸ و ۹). سازمان جهانی بهداشت نیز آموزش مداوم را به مثابه یک ضرورت فوری ذکر نموده و در گردهمایی جهانی آموزش پزشکی در ادینبورگ در سال ۱۹۹۳ بر اهمیت آن به عنوان یک فعالیت ضروری برای حفظ مهارت‌های حرفه‌ای دانش‌آموختگان تأکید کرده است و اعلام داشته که برای اثربخش و مرتبط بودن آموزش، برنامه‌های آموزش مداوم باید از قبل به نحوی طراحی شود که متناسب با نیازهای یادگیرندگان باشد (۱۰).

در دنیای کنونی آموزش مداوم پزشکی و توسعه حرفه‌ای مداوم (Continuing Professional Development (CPD)) با تغییرات عمده‌ای مواجه شده‌اند. این تغییرات در پاسخ به چالش‌های آموزش مداوم

کار» (License) برای توصیف مجوز عملکرد مستقل استفاده می‌شود (۱۶).

یک مطالعه توصیفی مقطعی بر ۲۷۲۷ پرستاران استخدامی در ۱۰ بیمارستان عمومی چین سال ۲۰۱۰ انجام گرفت که درک پرستاران از آموزش مداوم و همچنین عوامل انگیزشی و موانع آن را مورد بررسی قرار داده است. نتایج مطالعه نشان داد که ۹۷٪ از پرستاران در فعالیت‌های آموزش مداوم شرکت داشتند. مهم‌ترین عوامل انگیزشی این پرستاران برای شرکت در برنامه‌های آموزش مداوم تمایل برای کسب و به روز شدن دانش‌شان در جدیدترین پیشرفت‌ها و پروسیجرهای پرستاری برای بهبود مهارت‌های عملی و افزایش کیفیت بوده تا بتوانند شرایط حرفه‌ای خود را حفظ نمایند و امتیاز آکادمیک دریافت کنند. بعلاوه پرستاران در این پژوهش فاکتورهایی را به عنوان موانع شرکت در برنامه آموزش مداوم ذکر نمودند که شامل زمان نامناسب، برنامه کاری‌شان، فقدان فرصت، هزینه‌های دوره‌ها و تجارب منفی از برنامه‌های آموزش مداوم قبلی بوده است (۲۰).

روش‌های ارائه آموزش مداوم شامل آموزش مبتنی بر خدمت ارائه شده توسط یک سازمان یا مؤسسه، سیستم‌های پاسخ به مخاطب، یادگیری مبتنی بر مورد، تجارب بالینی، تشریح موضوع با نمایش، بحث گروهی، بازخورد، منتور یا پرسپتورشیپ، یادگیری مبتنی بر حل مسأله، یادگیری مشارکتی، مطالعه موضوع، ایفای نقش، شبیه‌سازی، بیمار استاندارد شده، سخنرانی و یادگیری تحت وب و مجازی می‌باشد (۱۶). در نتایج تحقیقی در ژاپن آمده است: تغییرات زیادی در آموزش عالی در رشته پرستاری در حال انجام است. یکی از مهم‌ترین تغییرات، تعداد رو به افزایش دانشگاه‌ها و کالج‌های ژاپنی برای شروع برنامه‌های آموزش مداوم فارغ‌التحصیل پرستاران است. بین سا رو به افزایش دانشگاه‌ها و کالج‌ها برای شروع برنامه‌های آموزش مداوم فارغ‌التحصیل پرستاران است. بین سالهای ۱۹۹۴ تا ۲۰۰۴ یک رخداد استثنایی ایجاد شد که برنامه‌های کارشناسی ارشد پرستاری از ۷ به ۶۶٪ رسید و

سرتاسر طول عمر با هدف ارتقای دانش، مهارت و صلاحیت افراد که انعطاف‌پذیر، متنوع و در مکان‌ها و زمان‌های متعددی قابل دسترسی باشد». امروزه تعاریف آموزش مداوم و توسعه حرفه‌ای مداوم با مفاهیمی همچون یادگیری در سرتاسر عمر (Learning Across the Lifespan (LAL) و یادگیری مادام‌العمر (Life Long Learning (LLL) مرتبط شده است. از سویی دیگر آموزش مادام‌العمر مؤثر، پیوسته و بدون انتها است. برنامه درسی مشخص، ارزشیابی و آزمون ندارد و آموزش‌های ارائه شده، خود راهبر، خود هدایت شونده و یک فعالیت فراشناختی و بازخوردی خواهد بود و ارائه گواهی به منظور تمدید مجوز کار (Re-certification) در آن معنایی نخواهد داشت (۱۷).

آموزش مادام‌العمر با تکنیک‌های متعددی مانند آموزش مداوم، یادگیری خود راهبر، رویکرد خودآموزشی، یادگیری خود آغازکننده، یادگیری فعال و یادگیری وابسته به زمینه توصیف می‌شود (۱۸). در پژوهشی که توسط گالاگر (Gallagher) در ایرلند در سال ۲۰۰۶ با عنوان تحلیل مفهوم آموزش مداوم در پرستاری به روش تکاملی راجرز صورت گرفت، نشان داد بین مفاهیم آموزش مداوم، پیشرفت حرفه‌ای مداوم و آموزش مادام‌العمر تفاوت واضحی در ادبیات متون وجود دارد (۱۹). چان‌پینگ (Chunping) (۲۰۱۴) در مورد آموزش مداوم ذکر نمود که آموزش مداوم در حرفه‌ی پرستاری بسیار مهم است و باعث می‌شود که پرستاران در مراقبت از بیماران با تغییرات سریع در دانش و تکنولوژی به روز شوند و آن را اجرا نمایند (۲۰).

نظام‌های آموزش مداوم در کشورهای مختلف مبتنی بر اعتباربخشی، به رسمیت شناختن، امتیاز و واژه‌های مرتبط به آن است. اعتباربخشی به معنای به رسمیت شناختن نهادهای ارائه‌دهنده آموزش مداوم در آن کشور می‌باشد. در برخی کشورها به منظور رسمیت شناختن فعالیتهای آموزش مداوم پزشکی از واژه «گواهی» (Certification) استفاده می‌شود. بعلاوه در برخی کشورها از واژه «جواز

LASO (L=Learner به معنی فراگیر، Assessment=A به معنای ارزیابی، Standard=S به معنی استاندارد و Outcome=O به معنای پی‌آمد) ارائه شده است. این راهکار شامل تشریح خصوصیات فراگیر، انجام نیازسنجی، تعیین استانداردها و بیان پیامدهای آموزشی در فعالیتهای آموزش مداوم است. براساس این مدل تفاوت بین استاندارد عملکرد و عملکرد موجود، شکاف عملکردی است که در طراحی محتوای فراگیر محور، مرتبط و قابل اندازه‌گیری برای آموزش مداوم پزشکی کمک‌کننده است (۲۵).

چالش‌هایی در برنامه آموزش مداوم پرستاری ایران در مقایسه با سایر کشورها نیز وجود دارد که می‌توان به برخی از این موارد اشاره نمود:

- پرستاران جهت اخذ مدرک کارشناسی نیاز به گذراندن امتحان جامع تئوری و عملی ندارند.
- پرستاران جهت اخذ مجوز کار در بخش‌های تخصصی نیاز به گذراندن دوره‌های آموزش مداوم و یا تمدید مدرکشان برای ادامه کار در آن بخش ندارند.
- در حال حاضر برنامه‌های آموزش ضمن خدمت و مداوم در ایران در رشته‌ی پرستاری صرفاً جنبه‌ی ارتقاء شغلی دارد.
- در ایران آموزش مداوم پرستاری تحت نظارت آموزش مداوم پزشکی انجام می‌شود در صورتیکه در برخی کشورها این امر توسط هیئت‌بورد پرستاری بطور مستقل اجرا می‌گردد.
- که برای چالش‌های ذکر شده راهکارهای زیر پیشنهاد می‌گردد:
- اخذ مدرک کارشناسی پرستاری در ایران ملزم به گذراندن امتحان جامع تئوری و عملی باشد.
- حتی‌الامکان تعدادی از ساعات و امتیازهای آموزش مداوم به محل کار پرستار اختصاص یابد و آموزش طبق آخرین شواهد علمی براساس آخرین گایدلاین‌های استاندارد باشد.

میزان رشد آن ۹۴٪ برآورد شد. از ۱۹۷۴ تا ۱۹۹۴ در ژاپن تنها ۱۰ دانشگاه وجود داشت که در مقطع کارشناسی دانشجویان را فارغ‌التحصیل می‌کرد که تا سال ۲۰۰۷ تعداد آن به ۱۵۷ رسید لذا چالش آنان مواجهه شدن با حفظ استانداردهای آموزشی با کیفیت بالا در این فرآیند رشد بود. در این مطالعه که به روش کارآزمایی بالینی تصادفی بر روی پرستاران دارای پروانه رسمی و ماما‌های فارغ‌التحصیل صورت گرفت و طی آن از دو روش یادگیری الکترونیکی تحت وب و سخنرانی استفاده شد یافته‌ها نشان داد که موضوعات مورد بحث در آموزش تحت وب با امتحانات پیش و پس آزمون از نظر آماری معنی‌دار بوده ولی در روش سخنرانی این نتیجه بدست نیامد. دلایل این امر انعطاف‌پذیری و جذابیت آموزش تحت وب برای گروه سنی گسترده‌تری از شرکت‌کنندگان ذکر گردید (۲۱).
بهرحال فعالیتهای آموزش مداوم پزشکی باید روشی به منظور دستیابی به اهداف آن در راستای توسعه مهارت‌های بالینی، پیشرفت و توسعه حرفه‌ای و ارتقای آگاهی از روند پیشبرد سیاست‌های حوزه سلامت باشد (۲۲).

بحث

آموزش مداوم فرآیند یادگیری مداوم با هدف به روزرسانی صلاحیت حرفه‌ای است. این مفهوم رویکردی جامع در راستای توسعه مداوم حرفه‌ای است و شامل صلاحیت‌های گسترده‌ای مانند پژوهش، نگارش علمی، علوم بین حرفه‌ای، مراقبت از بیمار، حرفه‌ای بودن و عملکرد اخلاقی، ارتباطات، رهبری، مدیریت، مهارت‌های رفتاری و فناوری اطلاعات می‌باشد (۲۳). امروزه همواره این خطر احساس می‌شود که متخصصین حرفه‌ای در تیم سلامت، آموزش مداوم را صرفاً روشی به منظور جمع‌آوری امتیاز بدانند تا راهکاری برای بهبود عملکرد حرفه‌ای خویش (۲۴). انجمن اعتباربخشی آموزش مداوم اعلام نموده است که این آموزش باید با محدودیت شکاف‌های عملکرد حرفه‌ای طراحی شود. به منظور توجه به شکاف‌های عملکردی در طراحی آموزش‌های مداوم، راهکارهای عملیاتی با عنوان

2. ZahedpushaY, Kanani J. A Survey on the Opinions of Participators about CME in J of Babol. University of Medical Sciences 2001; 42: 23-18.
3. Dvgas B. Comprehensive Approach on Nursing. Translation by Group of Translators in Shahid Beheshti University of Nursing and Midwifery, Tehran, Iran. Golban Publication; 1996; P: 7. (Persian)
4. Ebadi E, Vanaki Z, Tahrir B, HekmatPour V. Pathology of Continuing Education Programs in Iran Medical Community, Steps of Development in Medical Education. The Journal of Studies and Medical Education Development Center, Kerman University of Medical Sciences 2007; 4(2):140-145. (Persian)
5. Mohammadi M E, Mohammad Khah B. Evaluation of Continuing Education Process from the Perspective of Nursing Staff Practitioner in Ardebil Hospitals. Journal of Ardabil University of Medical Sciences 2005; 5(3):271-277. (Persian)
6. Shakurnia E H, Elhampour H, Marashi T, Heidary Sursobhani Sh. Are the content and the time allotted to the subjects of general practitioners continuing education working in Khozestan province compliance with their demands? Iranian Journal in Medical Education 2007; 7(1):85-92. (Persian)
7. Borji A, Imani M, Moradi A. The study of general practitioners, views on the content of composed programs in Zahedan. Tabib- E- Shargh. Journal of Zahedan University of Medical Sciences 2007; 4(2):140-145. (Persian)
- مدیران پرستاری، مهارت‌های مربوط به مدیریت را طی دوره‌های خاص مدیریتی آموزش مداوم پشت‌سر گذاشته باشند.
- بدلیل تغییرات مداوم در مراقبت‌های پرستاری و برای به روز شدن دانش پرستاران، مجوز کار آنان برای مدت خاصی اعتبار داشته باشد (بطور مثال دو سال).
- مطالب آموخته شده در برنامه‌های آموزشی مداوم و ضمن خدمت از نظر تئوری و کاربرد بالینی مورد ارزیابی قرار گیرد.
- نظام پرستاری بطور مستقل عهده‌دار برگزاری دوره‌های آموزش مداوم برای پرستاران باشد تا قدرتمندتر اختیاراتش را عملی نماید و بعلاوه پرستاران مسئول نیازسنجی و آموزش به هم رشته‌های خود باشند چون به وظایف رشته آگاهی بیشتری نسبت به پزشکان دارند.
- ### نتیجه‌گیری
- آموزش مداوم فعالیتی ارزشمند است و به منظور ارزشیابی فعالیت‌های آن تدوین استانداردهای مشخص ضروری است بطور مثال ساعت گذراندن یک فعالیت آموزش مداوم به تنهایی قابل قبول نیست. ارائه گواهی آموزش مداوم نباید محدود به فعالیت‌هایی مانند شرکت در یک کنفرانس باشد. در اعتباربخشی آموزش مداوم پزشکی فعالیت‌های آکادمیک دیگری نیز مانند استفاده از کتابخانه، نگارش و داوری مقاله، نگارش و ویرایش کتاب باید مورد توجه قرار گیرد. تصمیم‌گیری مؤسسات در زمینه چگونگی ارزیابی این گونه رویدادها ضروری به نظر می‌رسد. وجود یک بانک آموزش مداوم کشوری و بین‌المللی که در آن کلیه گروه پزشکی عضو باشند نیز راهکاری مؤثر است (۲۶).
- ### منابع
1. Duglas LM. The Effective Nurse Leader Manager. 3rded. New York 1994; 209.

- current landscape. *Journal of European CME* 2012; 1: 9-17.
14. Davis DA, Prescott J, Fordis Jr CM, Greenberg SB, Dewey CM, Brigham T, et al. Rethinking CME: An Imperative for Academic Medicine and Faculty Development. *Acad Med* 2011; 86(4): 468-73.
  15. Ahmed K, Wang TT, Ashrafian H, Layer GT, Darzi A, Athanasiou T. The Effectiveness of Continuing Medical Education for Specialist Recertification. *Canadian Urological Association Journal* 2013; 7(7-8): 266.
  16. Mohammadi A, Kohan N, Monajemi F, Bidari A. The current stance of continuous medical education and continuous professional development in the world. *Teb va Tazkiyeh* 2014; 23(1, 2):9-20. (Persian)
  17. Talati JJ. Lifelong learning: established concepts and evolving values. *Arab Journal of Urology* 2014; 12(1): 86-95.
  18. Shvartzman P, Tandete H, Vardy D, Matz E, Heymann A, Peleg R. Continuing Medical Education for Primary Care Physicians in Israel: A Cross- Sectional Study. *Journal of Biomedical Education* 2013; 2013: 1-10.
  19. Lorraine Gallagher. Continuing education in nursing: A concept analysis. *Nurse Education Today*. 2007; 27: 466- 473.
  20. Ni C, Hua Y, Shao P, Wallen GR, Xu S, Li L. Continuing education among Chinese nurse: A General Hospital- Sciences and Health Service 2004; 2(6): 145-151. (Persian)
  8. Jadidi R A, Fazeli M, Anbare Z. The implementation of CME training programs content with demands of radiology department in Markazi province 1387. *Scientific Research Journal of Medical Science University of Arak* 2009; 12(4):15-23. (Persian)
  9. Kazemi M, Hamrahi M. Pathology of in-service training based on CIPP model (Fars case study) *Journal of Management Research* 2009; 2(4): 113-30. (Persian)
  10. Hossini S J, Aslani A. Review on comprehensive medical training in world countries. *Tehran University Medical Journal. Special Issue the Fourth National Conference on Medical Education* 2000; Page: 3. (Persian)
  11. Russel B, Maher G, Prochaska JO, Johnson SS. Strategic Approaches to Continuing Medical Education: Applying the Trans-theoretical Model & Diffusion of Innovation theory. *CE Measure* 2012; 6(3): 27-31.
  12. Chakhava G, Kandelaki N. Overview of Legal Aspects of Continuing Medical Education/Continuing Professional Development in Georgia. *Journal of European CME* 2013; 2(1): 19-23.
  13. Weisshardt L, Stapff L, Schaffer M. Increased understanding of medical education pathways in Europe as a potential quality factor in CME- A Comprehensive assessment of the

23. Rahimnia A, Monajemi F, Shams M. Survey of Participants of Continuing Medical Education Low about "Integrated System of Continuing Education". *Teb va Tazkiyeh* 2013; 22(2): 61-71. (Persian)
24. Walsh K. Continuing Medical Education: The perspective of quality improvement. *Canadian Urological Journal* 2014; 8(1-2): 23.
25. Wittich CM, Chutka DS, Mauck KF, Berger RA, Litin SC, Beckman TJ. Perspective: A Practical Approach to Defining Professional Practice Gaps for Continuing Medical Education. *Acad Med* 2012; 87 (5): 582-5.
26. Al Aboud K, Ramesh V. Continuing medical education (CME): A reappraisal. *Can Med Educ J* 2011; 2 (2): 91-93.
- Based Study. *Nurse Education Today* 2014; 34 (4): 592-597.
21. ShigekoHoriuchi, Yukari Yagu, Miki Koyo, Yumi Sakyō, Kazuhiro Nakayama. Evaluation of a Web-Based Graduate Continuing Nursing Education Program in Japan: A Randomized Controlled Trial. *Nurse Education Today* 2009; 29(2): 140-149.
22. Uemura M, Morgan Jr R, Mendelsohn M, Kagan J, Saavedra C, leong L. Enhancing quality improvements in cancer care through CME activities at a nationally recognized cancer center. *Journal of Cancer Education* 2013; 28 (2): 215-220.

Cite this article as:

Sharif F, Dokoohaki R, Raieskarimian F. Comparison of Continuing Nursing Education in Iran and the World. *Sadra Med Sci J* 2016; 4(4): 277-284.